Dosarul nr.2ac-186/24 (2-23188044-03-2ac-06122024)
prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central
judecător: Svetlana Ghercavii

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

21 octombrie 2025 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Costaș și Ivan Parii,
grefier Olga Topada,
examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul central din 25 septembrie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" către SRL "Evolar", intervenient accesoriu Sarmaniuc Victor privind recuperarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 28 decembrie 2023 reclamanta Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a înaintat o cerere de chemare în judecată către SRL "Evolar", intervenient accesoriu Sarmaniuc Victor prin care solicită încasarea:
- ✓ sumei de 28 099 lei cu titlu de despăgubire de asigurare;
- ✓ sumei de 8860, 07 lei cu titlu de dobândă de întârziere;
- ✓ sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli pentru evaluarea pagubelor;
- ✓ cheltuielilor de judecare a pricinii care se compun din taxa de stat în sumă de 1120, 77 lei şi a cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 500 lei.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată s-a invocat că, la 16 iulie 2021, în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu implicarea automobilelor Volvo FH, cu n/î *****, condus de Bojenov Ivan (proprietar "Nic-Trucks Trans" SRL) și autovehicolul Volkswagen Caddy cu n/î ***** (proprietar „Evolar" SRL), condus de către Sarmaniuc Victor.
3. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05297260 din 16 iulie 2021, vinovat în producerea accidentului rutier a fost recunoscut Bojenov Ivan, conducătorul autovehicolului Volkswagen Caddy cu n/î *****.

4. Potrivit informației consemnate în Raportul de inspecție tehnică a mijlocului de transport, se constată că în momentul producerii accidentului rutier din 16 iulie 2021, mijlocul de transport Volkswagen Caddy cu n/î ***** aparținea cu drept de proprietate SC „Evolar" SRL.
5. Astfel, pârâtul SC „Evolar" SRL, în calitate de proprietar, posesor și utilizator al autovehicolului Volkswagen Caddy cu n/î *****, nu a respectat dispozițiile art.4 alin. (1) a Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de Autovehicule (prevedere în vigoare la data producerii accidentului rutier) ce stabilesc că persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare Autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele de acoperire ale asigurării.
6. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 4 alin.(1^1) al aceleași Legi, obligația de asigurare nu se resfrânge asupra proprietarului sau utilzatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condițiile prezentei legi de către o altă persoană, cu excepția cazului în care autovehicolul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual. Cu alte cuvinte, în orice situație în care un autovehicul se află în proprietatea/posesia unei persoane juridice, ultima are obligația de a încheia un contract de asigurare auto pentru autovehiculul respctiv-obligațaie nerespectată de SRL „Evolar" în prezenta situație, aceasta omițând să perfecteze un contract de asigurare pentru automobilul Volkswagen Caddy cu n/î *****.
7. Astfel, la momentul producerii accidentului, mijlocul de transport aflat în proprietatea pârâtului și exploatat de către acesta/în interesele acestuia, nu era asigurat de către ultimul pentru cazuri de răspundere civilă auto, ci doar de către persoana fizică Gorbulea Rodion - fapt confirmat prin extrasul din Registrul asigurării interne.
8. Acest fapt este confirmat inclusiv prin dispoziția nr. RCAI0778-2021 din 10 august 2021, emisă de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, în care este indicat expres că automobilul Volkswagen Caddy cu n/î ***** este exploatat de către proprietarul SRL „Evolar", însă contractul de asigurare obligatorie nr. RCAI-*****din 23 februarie 2021, perfectat pentru respectivul atomobil între asigurator și persoana fizică Gorbulea Rodion.
9. Confirmarea informației că autovehicolul indicat era exploatat, la data producerii accidentului rutier din 16 iulie 2021, de către/în interesele pârâtului SRL „Evolar" se confirmă și prin foaia de parcurs seria KO nr. 393284, eliberată de pârât pentru autovehicolul Volkswagen Caddy cu n/î ***** pe numele lui Sarmaniuc Victor, prin care i s-a acordat ultimului drept de circulație pe teriotriul Republicii Moldova la 16 iulie 2021.
10. În temeiul art. 20 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, „Nic-Trucks Trans" SRL, reprezentat de Dinu Olga, în calitate de proprietar al autovehicolului Volvo FH, cu n/î *****, a înaintat la data de 02 septembrie 2021 către BNAA o cerere de despăgubire, prin care solicită achitarea despăgubirii de asigurare pentru prejudiciul suportat prin

determinarea automobilului în urma producerii accidentului rutier din data de 16 iulie 2021.

11. Ulterior, în temeiul procesului-verbal de constatare a pagubelor la autovehicule nr. FVS/21/207 din 16 septembrie 2021 și a raportului de evaluare nr. 0396/2021/BNAA din 20 octombrie 2021, efectuate de către „Eurotaxglas" SRL a fost stabilită mărimea prejudiciului cauzat autovehiculului Volvo FH, cu n/î ***** în sumă de 28 099,00 lei. Despre data și locul examinării autovehiculului avariat a fost notificat pârâtul prin scrisoare, recepționată de ultimul la 09 septembrie 2021.
12. Ulterior stabilirii mărimii prejudiciului cauzat prin avarierea autovehiculului Volvo FH, cu n/î *****, prin notificarea, reclamantul a comunicat pârâtului propunerea de a achita benevol suma despăgurii pentru prejudiciul cauzat, precum și cheltuielile de evaluare a prejudiciilor. Notificarea expediată în adresa pârâtulu a fost recepționată la 04 noiembrie 2021, însă a rămas fără răspuns.
13. Ca urmare, dat fiind faptul că pârâtul nu a respectat normele legale imperative prevăzute la art. 4 alin.1) din Legea nr. 414 din 22.12.206, iar accidentul rutier din 16 iulie 2021 a fost recunoscut drept caz neasigurat, între BNAA și persoana păgubită „Nic-Trucks Trans" SRL a fost încheiat la data de 25 noiembrie 2021, acordul nr. FVS/21/207 privind acordarea despăgubirilor de asigurare prin care părțile au convenit ca persoanei păgubite să-i fie achitată despăgubirea de asigurare în sumă de 28 099,00 lei.
14. Astfel, în temeiul actului de stabilire a despăgubirii din fondul de protecție a victimelor străzii, aferent dosarului FVS/21/207, la data de 25 noiembrie 2021, BNNA a emis ordinul nr. 719 cu privire la regularizarea dosarului de daune nr. FVS/21/207, prin care a aprobat despăgubirea de asigurare în sumă de 28 099,00 lei, pentru deteriorările cauzate autovehicolului de model Volvo FH cu ***** ca urmare a producerii accidentului de circulație din 16 iulie 2021 din vina lui Sarmaniuc Victor.
15. În consecință, BNAA a întreprins, în tememiul art. 33 alin. 3) al aceluiași act normativ, acțiunile corespunzătoare în vederea achitării, din mijloacele fondului de protecție a victimelor străzii (FPVS), a despăgubirii de asigurare pentru daunele cauzate, achitând în beneficiul „Nic-Trucks Trans" SRL despăgubirea de asigurare în sumă totală de 28 099 lei, potrivit ordinului de plată nr. 116 din 26 noiembrie 2021. Totodată, reclamantul a suportat și cheltuieli de evaluare a pagubei cauzate prin deteriorarea autovehiculului Volvo FH cu *****, în sumă de 400,00 lei.
16. În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 26 mai 2022, reclamantul BNAA a expediat pretenția nr. 02-1338/22 din 25 mai 2022 privind recuperarea despăgubirii către pârâtul SRL „Evolar" și interveneintul accesoriu Sarmaniuc Victor, prin care a solicitat executarea cu bună-credință a obligației de restituire a despăgubirii de asigurare în sumă de 28 099,00 lei pentru prejudiciul cauzat în urma producerii accidentului rutier din 16 iulie 2021 și a cheltuielilor pentru evalaurea pagubelor, în sumă de 400,00 lei. Pretențiile expediate în adresa ambilor destinatari au fost restituite de către ÎS „Poșta Moldovei", rămânând astfel fără răspuns și neavând rezultatul scontat. Astfel, pentru întârzierea de plată a despăgubirii de

asigurare și cheltuielilor de evaluare a pagubei, de către reclamant a fost calculată și dobânda de întârziere, în sumă de 8 860,07 lei, pentru perioada 31 iunie 2022 - 31 iulie 2023.

Poziția instanței de fond:

17. Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 25 septembrie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată formulată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" către SRL "Evolar", intervenient accesoriu Sarmaniuc Victor privind recuperarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantului:

18. Invocând netemeinicia hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 25 septembrie 2024 Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" reprezentat de avocatul Caliga Mariana, la 18 octombrie 2024 a declarat apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.
19. Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Nord din 10 ianuarie 2025 nu s-a dat curs cererii de apel, s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, bonului taxei de stat și de timbru.
20. La data de 19 februarie 2025 avocatul Caliga Mariana în interesele Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a depus apelul motivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

Argumentele părților:

21. În cererea de apel declarată s-a invocat motive de fapt și de drept oglindite în cererea de chemare în judecată. Suplimentar s-a invocat că, intimatul „Evolar SRL" nu a negat niciodată faptul că exploata mijlocul de transport Volkswagen Caddy cu n/î ***** și că nu a eliberat foaia de parcurs. La data de 8 februarie 2024, intimatul Evolar SRL depune referință pe marginea acțiunii formulate de către BNAA, pledând în sensul respingerii cererii de chemare în judecată ca fiind "neîntemeiată și nefondată". În conținutul referinței nominalizate, „Evolar" SRL nu face nici o referire la faptul că mijlocul de transport Volkswagen Caddy cu n/î ***** nu era deținut de companie. La fel nu a negat în nici un mod valabilitatea foii de parcurs seria KO nr. 393284, eliberată de „Evolar" SRL pentru autovehiculul Volkswagen Caddy, cu N/Î ***** pe numele lu Sarmaniuc Victor, prin care i s-a acordat ultimului drept de circulație pe teritoriul Republicii Moldova la 16 iulie 2021.
22. În atare situație, concluziile instanței de fond se prezintă ca fiind cel puțin stranii, atâta timp cât intimatul „Evolar" SRL nu a enunțat niciodată că automobilul Volkswagen Caddy cu n/î ***** nu era deținut de către companie. În conținutul cererii de chemare în judecată și la etapa examinării cauzei în fond, apelantul BNAA în repetate rânduri a enunțat că automobilul Volkswagen Caddy cu n/î ***** era exploatat de către „Evolar" SRL, dar faptul dat nu a fost negat niciodată de către

intimatul „Evolar” SRL. Prin urmare, atâta timp cât ”Evolar” SRL nu a negat aflarea în posesie a automobilul Volkswagen Caddy cu n/î *****, instanța în mod obligatoriu urma a aplica regula art. 123 CPC, alin. 6), faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat. Dovada posesiei asupra automobilului Volkswagen Caddy cu n/î ***** de către „Evolar” SRL.

23. Foaia de parcurs seria KO nr. 393284, eliberată de pârât pentru autovehiculul Volkswagen Caddy, cu n/î ***** pe numele lu Sarmaniuc Victor, prin care i s-a acordat ultimului drept de circulaţie pe teritoriul Republicii Moldova la 16 iulie 2021 probează că mijlocul de transport era exploatat de către compania „Evolar” SRL. În mod surpinzător, instanța de fond enunță că ”63. Cât privește foaia de parcurs pentru perioada iulie 2021 eliberată de SRL „Evolar”, instanța consideră că acesta nu poate fi acceptată ca o probă pertinentă la caz, or, din conținutul acesteia este dificil de a stabili pentru care automobil ea a fost eliberată.” Deși valabilitatea foii de parcurs seria KO nr. 393284 nu a fost măcar negată de intimat, instanța susține că ”îi este dificil a stabili pentru care automobil a fost eliberată”, fapt ce nu poate genera nimic alt ceva decât surprindere, atâta timp cât în conținutul înscrisului se citește clar Volkswagen Caddy *****, scris fiind foarte lizibil, citeț.
24. Suplimentar, relevă Dispoziţia nr. RCAI0778_2021 din 10 august 2021, emisă de C.A. „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în care este indicat expres că automobilul Volkswagen Caddy, cu n/î ***** este exploatat de către proprietarul „Evolar” SRL, însă Contractul de asigurare obligatorie nr. RCAI-*****din 23 februarie 2021, perfectat pentru respectivul automobil între asigurător şi persoana fizică Gorbulea Rodion. Suplimentar indică „Donaris Vienna Insurance Group” SA că „Evolar” SRL a ascuns faptul deținerii automobilului dat, dar raportul de revizie tehnică indică ca proprietar compania nominalizată. Astfel conform raportului de revizie tehnică din 16 iulie 2020 pentru Volkswagen Caddy, cu n/î *****, proprietar este indicat „Evolar” SRL.
25. Prin referința depusă la data de 03 iunie 2025, reprezentantul intimatului SC „Evolar” SRL, avocatul Guțu Tatiana a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond.
26. În cadrul ședinței instanței de apel, apelantul/reprezentantul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și intervenientul accesoriu Sarmaniuc Victor nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată.
27. Potrivit avizului de recepție nr. DS8020643276AS citația expediată în adresa lui Sarmaniuc a fost returnată instanței cu mențiunea OP „nereclamat” (f.d.148).
28. Totodată, prin cererea din 07 octombrie 2025 reprezentantul apelantului Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, avocatul Caliga Mariana a solicitat examinarea cauzei în lipsa apelantului și reprezentantului acestuia.
29. Conform art. 379 alin.2) CPC al RM neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt

participant la proces citaţi legal despre data, locul şi ora şedinţei nu împiedică judecarea apelului.

30. Prin urmare, Colegiul Civil reieșind din prevederile normei date, art. 379 CPC, a dispus examinarea cauzei în lipsa celor neprezenți care au fost înștiințași în mod legal despre data și ora examinării cauzei și care au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.
31. Reprezentantul intimatului SC „Evolar” SRL, avocatul Guțu Tatiana a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

32. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, examinând materialele dosarului, Colegiul civil consideră cererea de apel pasibilă admiterii din următoarele motive.
33. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
34. Instanţa de apel constată că Judecătoria Bălți, sediul central a pronunţat dispozitivul hotărârii la 25 septembrie 2024, iar cererea de apel a fost declarată la 18 octombrie 2024, prin urmare în termenul legal.
35. În conformitate cu art. 385 lit. ”c” CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.
36. În conformitate cu art. 386 alin.1) CPC, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă: a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei.
37. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
38. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărârii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
39. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
40. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
41. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în

drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

42. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
43. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
44. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
45. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
46. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
47. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

48. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
49. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
50. Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a stabilit că, la data de 16 iulie 2021, în mun. Chișinău, str. Grădina Botanica, bd. Dacia, a avut loc accidentul rutier cu implirea automobilelor Volvo FH, cu n/î *****, condus de Bojenov Ivan (proprietar Nic-Trucks Trans" SRL și autovehicolul Volkswagen Caddy cu n/î ***** (proprietar „Evolar" SRL), condus de către Sarmaniuc Victor. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05297260 din 16 iulie 2021, Sarmaniuc Victor conducător al autovehiculului de model Volkswagen Caddy cu n/î *****, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 Cod contravențional (f.d.12).
51. La data de 02 septembrie 2021 persoana păgubită – „Nic-Trucks Trans" SRL, a depus la Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" cerere de despăgubire din Fondul de Protecție a Victimelor Străzii ca urmare a prejudiciului suferit în rezultatul accidentului rutier produs la 16 iulie 2021 (f.d.14).
52. În urma acestei adresări către Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule", conform procesului-verbal de constatare a pagubei din 02 septembrie 2021 și Raportului de evaluare din 20 octombrie 2021 efectuat de SRL "Eurotaxglas", paguba produsă autoturismului „Volvo FH" cu n/î ***** a fost evaluată în sumă de 28 099 lei (f.d. 22-27).
53. Potrivit Actului de stabilire a despăgubirii din Fondul de Protecție a Victimelor Străzii aferent dosarului de daune FVS/21/2027 s-a propus achitarea către „Nic-Trucks Trans" SRL a despăgubirii de asigurare în sumă totală de 28 099 lei (f.d.34).
54. Prin acordul nr. FVS/21/207 privind stabilirea despăgubirilor de asigurare, Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" și „Nic-Trucks Trans" SRL au convenit că mărimea despăgubirii de asigurare pentru compensarea prejudiciului persoanei păgubite constituie 28 099 lei. Totodată, părțile au convenit că despăgubirea de asigurare reprezintă compensarea integrală pentru prejudiciul cauzat, inclusiv pentru prejudiciul care va apărea în viitor ca urmare a accidentului rutier din 16.07.2021, produs din vina lui Sarmaniuc Victor (f.d. 33).

55. La data de 26 noiembrie 2021 Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a transferat către „Nic-Trucks Trans” SRL suma de 28 099 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.116 din 26 noiembrie 2021 (f.d. 36).
56. La data de 25 mai 2022 Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a expediat în adresa lui Sarmaniuc Victor și „Evolar” SRL pretenție cu nr. de ieșire 02-1338/22 prin care a solicitat rambursarea sumei de 28 099 lei în contul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, a sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli pentru evaluarea pagubelor suportate de BNAA, iar în total suma de 28499 lei în termen de 7 zile din momentul recepționării reclamației (f.d.37-38), reclamație care a fost lăsată fără executare.
57. Din acest considerent, la 28 decembrie 2023 de către Asociația Profesională ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL ”Evolar”, intervenient accesoriu Sarmaniuc Victor solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 28 099 lei, a cheltuielilor pentru evaluarea pagubelor în mărime de 400,00 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 8860, 07 lei și a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 1120, 77 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 lei.
58. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, instanța de fond prin hotărârea din 25 septembrie 2024 a respins acțiunea înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”. Pentru a decide astfel, instanța de fond a concluzionat că, la caz nu s-a confirmat faptul că la momentul producerii accidentului rutier pârâtul „Evolar” SRL era posesorul de drept al autovehiculului de model Volkswagen Caddy cu n/î *****.
59. Drept urmare, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 25 septembrie 2024, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.
60. Lecturând hotărârea instanței de fond, Colegiul civil o consideră neîntemeiată și pasibilă casării, având drept suport legal următoarele norme materiale.
61. Articolul 9 alin.1,2 lit. a), f) Cod civil prevede că drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice; în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.
62. Potrivit art.10 Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bunăcredinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.
63. În conformitate cu dispozițiile art.15 alin.1) Cod civil, drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

64. În speță, obiectul juridic litigios constituie încasarea despăgubiri de asigurare.
65. Articolul 774 alin.1), 775 alin.1) Cod civil prevăd că, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
66. Potrivit art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
67. Conform art.1998 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
68. În conformitate cu prevederile art.2024 alin.1) Cod civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.
69. Potrivit art.2025 alin.1) Codul civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.
70. Articolul 4 alin.1) din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule *(în vigoare la data producerii accidentului rutier)* prevede că, persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sânt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.
71. Iar potrivit art. 4 alin.1[1]) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 *(în vigoare la data producerii accidentului rutier),* Obligaţia de asigurare nu se răsfrînge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condiţiile prezentei legi de către o altă persoană, *cu excepţia cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual*.
72. Conform prevederilor art. 7 alin.1) lit. a) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 *(în vigoare la data producerii accidentului rutier),* În cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, cazul asigurat este accidentul produs de un autovehicul, al cărui proprietar sau utilizator a îndeplinit obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, cu cauzarea de prejudicii atît în timpul deplasării, cît şi în timpul staţionării autovehiculului.

73. Potrivit art. 8 alin.1), 2) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 *(în vigoare la data producerii accidentului rutier),* (1) Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmeşte pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorităţii de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare asiguratul şi-a exprimat consimţământul privind încheierea contractului.(2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).
74. Potrivit art.20 alin.(5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 *(în vigoare la data producerii accidentului rutier)*, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificați *sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă* se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art.14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule.
75. Articolul 21 alin.1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 stabileşte că, la depunerea de către persoana păgubită sau de către reprezentantul acesteia a cererii de despăgubire, asigurătorul sau, după caz, Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule deschide dosar de daune şi constată pagubele în conformitate cu art.19 alin.(1) lit.c).
76. Din conținutul art.19 alin.1 lit.c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 rezultă că după ce a luat cunoştinţă de producerea accidentului, asigurătorul este obligat: să examineze bunurile avariate şi să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor.
77. Referitor la cuantumul despăgubirii, art.22 alin.1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 reglementează că, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal şi asigurător ori, în cazul în care nu s-a

ajuns la nici o înţelegere, prin hotărîre judecătorească definitivă şi irevocabilă. Potrivit alin. 5) al aceluiași articol, *acordul dintre persoana păgubită şi asigurător are caracter total, necondiţionat, definitiv şi stinge toate pretenţiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului*, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepţia situaţiei în care, ulterior plăţii despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiaşi accident.

78. Potrivit art.23 alin.1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006, despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăşi nici una din următoarele valori: a) valoarea pagubei real suportate; b) diferenţa dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului şi valoarea rămasă; c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege.
79. Articolul 23 la alin.2),4) al Legii nr.414 din 22.12.2006 stabilește că în cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparaţiei părţilor componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare şi montare aferente reparaţiilor şi înlocuirilor necesare. Costul reparaţiei autovehiculului se stabileşte pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părţi.
80. Alineatul 11 și 12 al art.23 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 stabilește că, indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luînd în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de 17 licență sau originale foste în folosință care corespund cerinţelor tehnice şi de securitate rutieră. În cazul cînd părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina ținînd cont de prevederile alin. (8). Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.
81. În conformitate cu art.28 alin.(1) a Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006, asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune şi să accepte cererea păgubitului privind modalitatea de plată a despăgubirii, care poate fi: în numerar, prin virament în cont bancar, prin virament în contul bancar al unităţii de specialitate care a efectuat reparaţia.
82. Art. 31 alin.1) lit. b) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 *(în vigoare la data*

producerii accidentului rutier) reiterează că, atribuţiile principale ale Biroului Naţional sînt să administreze şi să utilizeze mijloacele Fondului de protecţie a victimelor străzii şi cele ale Fondului de compensare, constituite conform prezentei legi.

83. Conform art.33 alin.1),8) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006, fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită. În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecţie a victimelor străzii, Biroul Naţional poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu.
84. Raportând normele de drept citate la speță, instanţa de apel constată că, potrivit Extrasului din Registrul general asigurări interne, contractual de asigurare obligatorie nr. RCAI-*****pentru autovehicolului de model Volkswagen Caddy cu n/î ***** a fost perfectat la data de 23.02.2021, între CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA în calitate de asigurător și persoana fizică Gorbulea Rodion, cu drept de conducere nelimitat/persoană fizică.
85. Potrivit raportul de revizie tehnică din 16 iulie 2020, proprietarul autovehicolului de model Volkswagen Caddy cu n/î ***** este persoana juridică SC „Evolar" SRL (f.d.14).
86. Prin urmare se atestă că, la data producerii accidentului rutier mijlocul de transport de model " Volkswagen Caddy cu n/î *****, era utilizat de SC „Evolar" SRL.
87. De altfel, la materialele cauzei se regăsește și Foia de parcurs seria KO nr. 393284 eliberată de SC „Evolar" SRL pentru autovehicolul de model Volkswagen Caddy cu n/î ***** pe numele lui Sarmaniuc Victor, prin care ultimului i s-a acordat dreptul de circulație pe teritoriul Republicii Moldova (f.d.17), fapt ce probează în mod incontestabil faptul că la data producerii accidentului rutier - 16.07.2021, autovehicolului de model Volkswagen Caddy cu n/î ***** era utilizat de SC „Evolar" SRL.
88. În continuare, Colegiul civil ține să evidențieze și prevederilor art. 8 alin.2^3) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 *(în vigoare la data producerii accidentului rutier)* potrivit căruia, în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, *a transmis* autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea *sau utilizarea* unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locaţiune sau al altui titlu prevăzut de legislaţie, *riscul celor admişi de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condiţiile alin.(2)*.
89. În contextul normei de drept citate supra, colegiul reliefă că, dacă autovehiculul asigurat de persoana fizică este dat în folosință unei persoane juridice, asigurarea nu

mai protejează împotriva eventualelor pagube sau accidente cauzate de ultilizare de către acea persoană juridică. Astfel, asigurarea fiind valabilă doar pentru perioada și condițiile în care autovehicolul este folosit de persoana fizică asigurată-la caz Gorobulea Rodion, și nu pentru utilizarea de către alte entități- la caz SC „Evolar" SRL care i-a acordat lui Sarmaniuc Victor dreptul de circulație pe teritoriul Republicii Moldova cu atovehicolul în cauză.

90. Prin urmare, reieșind din prevederile legale citate, precum şi în baza art.2 şi art.4 alin.(1) al Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, SC „Evolar" SRL în calitate de posesor/proprietar al mijlocului de transport de model Volkswagen Caddy cu n/î *****, avea obligaţia pozitivă de a încheia contract de asigurare conform Legii nr.414 din 22.12.2006, obligaţie care nu a fost respectată.
91. Or, conform art.4 alin.(1) din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, persoanele fizice şi persoanele juridice care au în posesiune autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.
92. Conform pct.35 lit.a) din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 09 aprilie 2009, Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu şi, după caz, pentru cheltuielile legate de instrumentarea şi lichidarea pretenţiilor de despăgubire, asupra: a)persoanei sau persoanelor răspunzătoare pentru repararea prejudiciului, în cazul accidentelor în care posesorul (utilizatorul) autovehiculului nu deţine poliţă de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obţinut pe cale ilicită.
93. Pct.36 din din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 09 aprilie 2009 stabilește că persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligaţia să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule şi cheltuielile legate de instrumentarea şi lichidarea pretenţiilor de despăgubire.
94. În contextul circumstanţelor expuse, Colegiul judiciar consider că Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" este îndreptățită de a solicita de la SC „Evolar" SRL posesorul/proprietar al mijlocului de transport de model Volkswagen Caddy cu n/î ***** care a ignorat obligaţia de a încheia contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, despăgubirea de asigurare achitată persoanei păgubite „Nic-Trucks Trans" SRL.
95. În atare circumstanțe, constatările și argumentarea instanței de fond reținute în hotărârea supusă contestării sunt eronate. Astfel, odată ce suma despăgubirii achitate a fost stabilită prin acordul dintre persoana păgubită şi BNAA, acord care are caracter total, necondiţionat, definitiv, nefiind contestat, fiind întrunit și temeiul de regres faţă

de persoana răspunzătoare de prejudiciu, soluția instanței de fond de respingere a acțiunii este neîntemeiată, neavînd suport juridic.

96. Prin urmare, reclamanta/apelantă este în drept de a pretinde încasarea din contul intimatului în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în sumă de 28 099 lei, or, la materialele cauzei nu se regăsesc careva acte confirmative care ar demonstra achitarea de către intimatul SC „Evolar" SRL a sumei date, fapt ce generează satisfacerea pretenției date în mod integral.
97. De altfel, Colegiul civil în contextul pct.35 lit.a) și art. 36 din Regulamentul privind Fondul de protecţie a victimelor străzii aprobat prin Hotărârea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare nr.19/11 din 09.04.2009, consideră întemeiată solicitarea reclamantului/apelant privind încasarea cheltuielilor pentru evaluarea pagubelor în mărime de 400 lei.
98. Or, cheltuielile în mărime de 400 lei pentru evaluarea pagubelor sunt probate prin anexa nr.1 la actul de prestare a serviciilor încheiat între SRL"Eurotaxglas" și Biroul Național al Asugurătorilor de Autovehicule (f.d.45).
99. Referitor la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 8860, 07 lei, Colegiul civil o consideră neîntemeiată reieșind din următoarele.
100. Dobânda legală de întârziere este o sancțiune financiară aplicată debitorului care nu își îndeplinește obligațiile de plată la scadență. Pentru apariția dreptului creditorului de a cere dobânda de întârziere urmează a fi îndeplinite următoarele condiții: (i) obligația să fie de natură pecuniară (bănească), nu contează că este de natură contractuală sau extracontractuală; (ii) obligația să fi devenit scadentă, adică ultima zi de plată să fi expirat și în acea zi, ori înainte de acea zi, obligația să nu fi fost plătită integral, regulile de determinare a scadenței fiind determinate de art. 861-863 Cod civil; (iii) obligația să nu fi fost executată; (iv) debitorul nu demonstrează o justificare a neexecutării; (v) absența unei modificări prin contract.
101. În același timp, pe cale de excepție, în materie de răspundere delictuală art.2025 la alin.6) Cod civil prevede că, autorul faptei ilicite datorează de asemenea dobîndă de întârziere la rata determinată conform art.942 începând cu data primirii de către persoana care răspunde de prejudiciu a somaţiei de la partea vătămată. Dobînda de întîrziere se calculează din suma despăgubirii sau, în caz de reparare în natură a prejudiciului, din valoarea acelei reparaţii.
102. Astfel, art. 2025 alin.(6) dispune că dobânda legală de întârziere începe să curgă din data când debitorul obligației pecuniare (persoana care răspunde de prejudiciu) primește somația de la partea vătămată.
103. În acest sens, Colegiul reține că, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule prin pretenția din 22 mai 2022 a somat pe intimatul SC „Evolar" SRL și intervenientul accesoriu Sarmaniuc Victor, acordându-le termen de 7 zile din momentul recepționării pentru achitarea sumei de 28 099 lei (f.d.37-38).
104. Tot aici Colegiul atestă că, din suportul probatoriu nu rezultă că intimatul a recepționat pretenția dată contra semnătură, or, notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

105. De altfel, cerințele în care notificarea se consideră ajunsă la destinatar: - când este predată destinatarului; - când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; - în cazul unei notificări transmise prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; - când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere. Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele enumerate, oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.
106. Astfel, raportând condițiile în care notificarea produce efecte la situația de fapt constatată supra, Colegiul civil va da o apreciere critică pretenției nominalizate, or, notificarea produce efecte numai dacă este făcută corect și este primită de persoana care răspunde de prejudiciu.
107. Alăturat, Colegiul civil atestă că expedierea şi nerecepţionarea unei pretenţii în adresa persoanei care a cauzat prejudiciul nu echivalează cu apariţia unei obligaţii de restituire a dobânzii de întârziere.
108. Prin urmare, în cazul în care apelantul nu a demonstrat prin probe concludente și pertinente faptul comunicării intimatului SC „Evolar” SRL despre obligația acestuia apărută față de AP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule de a restitui suma în mărimea despăgubirii de asigurare plătite persoanei vătămate, Colegiul judiciar constată că SC „Evolar” SRL nu poate fi sancționat prin încasarea de la acesta a dobânzii de întârziere.
109. În atare circumstanțe, Colegiul civil consideră neîntemeiate cerințele privind încasarea din contul SC „Evolar” SRL a dobânzii de întârziere.
110. Cât privește pretenția apelantului/reclamant privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil reține că potrivit prevederilor art. 94 alin.1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
111. Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
112. Conform ordinului de plată nr. 043 din 05 iulie 2023, se confirmă faptul că la înaintarea cererii de chemare în judecată reclamantul AP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a achitat suma de 1120, 77 lei cu titlu de taxă de stat (f.d.3), iar conform ordinului de plată nr.1891 din 27 ianuarie 2025 la înaintarea cererii de apel, apelantul a achitat suma de 1312, 67 lei cu titlu de taxă de stat (f.d.138).
113. Astfel, în cazul în care pretențiile reclamantului au fost admise în parte, Colegiul civil ajunge la concluzia de a încasa de la SC „Evolar” SRL în beneficiul AP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, cheltuielile de judecată cu titlu de taxă

de stat pentru instanța de fond, proporțional pretențiilor admise în mărime de 854 lei (28499 lei valoarea acțiunii admise x 3%), taxa de stat pentru instanța de apel în mărime de 1312, 67 lei.

114. Conform art. 90 lit. i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.
115. Conform prevederilor art. 96 alin.1) CPC, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
116. Potrivit prevederilor alin.1[1]) al aceluiași articol, cheltuielile menţionate la alin.1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
117. Din normele de drept citate supra, rezultă în mod cert că, partea care a avut câștig de cauză este în drept să solicite încasarea cheltuielilor de asistență juridică dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat și în măsură în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.
118. Pentru a fi rambursate cheltuielile de asistenţă juridică potrivit art.96 CPC, trebuie confirmate că realmente au fost angajate, necesare şi rezonabile ca mărime.
119. În contextul pretențiilor înaintate de reclamant-apelant privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1500 lei achitate BAA ”Avornic și Partenerii”, Colegiul reține că reclamantul a prezentat ordinul de plată nr.929 din 05 iulie 2023 la suma de 1500 lei (f.d.43).
120. La fel, la materialele cauzei se regăsește și mandatul avocatului Caliga Mariana seria MA nr.2021612 din 20 decembrie 2023 în baza Contractului de asistență juridică f/n din 20 februarie 2020 (f.d.2). Aici instanța reține că cererea de chemare în judecată a fost întocmită și depusă de avocatul Caliga Mariana, înscrisurile anexate la acțiune sunt certificate de către avocatul nominalizat.
121. Astfel, examinând această pretenţie sub aspectul necesităţii cheltuielilor şi rezonabilităţii acestora ca mărime, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a încasa de la SC „Evolar” SRL cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 lei, care sunt rezonabile pentru întregul complex de acțiuni efectuate de avocat.
122. Reieșind din cele constatate mai sus, instanța de apel admite cererea de apel declarată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, casează integral hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 25 septembrie 2024 cu emiterea unei noi hotărâri prin care admite în parte cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.
123. Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 385 lit. „c” CPC al RM, Colegiul civil

Decide:

Admite apelul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

Casează integral hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 25 septembrie

2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” către SRL ”Evolar”, intervenient accesoriu Sarmaniuc Victor privind recuperarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:

Admite parțial cererea de chemare în judecată.

Încasează de la SRL ”Evolar” în beneficiul Asociației Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” suma de 28 099 (douăzeci și opt mii nouăzeci și nouă) lei cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 400 (patru sute) lei cu titlu de cheltuieli pentru evaluarea pagubelor.

În rest, pretențiile privind încasarea dobânzii de întârziere, se resping.

Încasează de la SRL ”Evolar” în beneficiul Asociației Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cheltuielile de judecată formate din taxa de stat achitată în instanța de fond în partea admisă din acțiune, în sumă de 854 (opt sute cincizeci și patru) lei, 97 bani, taxa de stat pentru instanța de apel în sumă de 1312 (una mie trei sute doisprezece) lei 67 bani, taxa de timbru în sumă de 200 (două sute), și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 (una mie cinci sute) lei.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**